

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen
Stationsparken 31-33
2600 Glostrup

Att:
Christin Lia

3. juli 2024
D24-588151

Høringsvar Bekendtgørelse om dyreforsøg 2024

Vedr.: J.nr. 2023-15-31-00498

Baggrund

Ændringerne i bekendtgørelsen¹ indebærer en mere tekstnær implementering af dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/63/EU af 22. september 2010 om beskyttelse af dyr, der anvendes til videnskabelige formål (Dyreforsøgsdirektivet), jf. Dyreforsøgsloven².

Dyrenes Beskyttelse har følgende bemærkninger:

Generelle bemærkninger

Dyrenes Beskyttelse hilser det velkomment, at der foretages en mere tekstnær gennemførelse af dyreforsøgsdirektivet i dansk ret, navnlig i det omfang der herved opnås en fuldstændig og bedre implementering, der sikrer styrket dyrebeskyttelse.

Helt tilbage ved implementering af dyreforsøgsdirektivet (fra 2010) i dyreforsøgsbekendtgørelsen påpegede Dyrenes Beskyttelse den både forsinkede og mangelfulde gennemførelse i dansk ret ved høringssvar af 2. januar 2013 (jf. j.nr. 2012-15-2301-01164/FVST).

I det hele taget er det kritisabelt, at man overskred fristen for implementering af direktivet i dansk ret (som man ikke nåede før fristen d. 10. november 2012), selvom direktivet trådte i kraft d. 9. november 2010. Der var altså over 2 år til at klargøre nye nationale regler til anvendelse per 1. januar 2013.

Det forhold, at ressortområdet 'dyrevelfærd' i mellemtiden (i.e. fra ændring af Dyreforsøgsloven i 2011 til revision af dyreforsøgsbekendtgørelsen i 2013) var overført fra Justits- til Fødevareministeriet, tjener muligvis som en forklaring - men er ikke en rimelig begrundelse.

¹ Bekendtgørelse nr. 2028 af 14. december 2020 om dyreforsøg (Dyreforsøgsbekendtgørelsen)

² Lovbekendtgørelse nr. 63 af 19. januar 2024 af Lov om dyreforsøg (Dyreforsøgsloven)

DYRENES BESKYTTELSE

Dyrenes Beskyttelse gjorde senest opmærksom på den mangelfulde implementering af dyreforsøgsdirektivet ifm. høring over dyreforsøgsloven i 2021 (jf. j.nr. 2021-15-30-00078).

”Overimplementering”

Generelt mener Dyrenes Beskyttelse ikke, at overimplementering som begreb giver mening. Det er afgørende for forbedringen af dyrevelfærden, at der besluttet lovgivning internationalt, og at alle lande, opfylder de vedtagne regler. Det bør aldrig være et selvstændigt mål at bruge en undtagelse i EU-regler, og særligt ikke hvis dette leder til en dårligere dyrevelfærd. Derimod bør det altid tilstræbes at gennemføre EU-reglernes intention fuldt ud. Ligeledes er national lovgivning, der er kommet i stand, uafhængig af konkret EU-lovgivning, som følge af nationale forhold og problematikker per definition ikke overimplementering, alene fordi de ikke er krævede i henhold til EU-regelsættet.

Man kan ikke ”overimplementere” noget i DK-lovgivning, som man ikke er blevet bedt om at gennemføre i dansk ret.

Til gengæld kan man lovligt lave skærpede nationale regler, når et sådant frirum eksisterer i EU’s direktiv/forordning: det er ukontroversielt og helt *lege artis*: fx at forbyde at forsøgsdyr må opleve intens smerte, også selv om det kun er kortvarigt.

Specifikke bemærkninger

Vedr. § 8, stk. 1:

Hvor det tidligere var et krav, at indfangning af dyr i naturen kun må udføres af personer, der er godkendt af Dyreforsøgstilsynet, foreslås det fremadrettet, at indfangningen kun må udføres af personer, der har kompetencer hertil.

Det fremgår af høringsbrevet, at oplysning om disse personers kompetencer skal indgå i ansøgningen om dyreforsøg, og at sådanne kompetencer i praksis altid vil blive vurderet af Rådet for Dyreforsøg i forbindelse med en ansøgning om tilladelse til dyreforsøg, hvortil der skal indfanges dyr i naturen, så Rådet for Dyreforsøg kan vurdere, om personerne har de rette kompetencer.

Dyrenes Beskyttelse henstiller til, at det eksplicit slås fast, at personer, der indfanger dyr i naturen til det pågældende projekt, betragtes som værende fuldt ud medvirkende i dette.

Vedr. § 10:

Med henvisning til § 10, stk. 3, og det tilhørende bilag 5, opfordrer Dyrenes Beskyttelse til, at det gøres helt klart fra hvilke datoer, der kun må anvendes ikke-menneskelige primater til forsøg, hvis de nedstammer fra ikke-menneskelige primater, der er avlet i fangenskab, eller hvis de stammer fra selvopretholdende kolonier.

Det er ikke rimeligt, at man skal konsultere EU-direktivet for at lokalisere bestemmelsen i Artikel 10, stk. 1, 4. afsnit.

Det er vigtigt at stoppe brugen af vildtfangne primater. Indfangning af primater fra naturen er problematisk både med hensyn til dyrevelfærd, artsbevarelse, sundhed og etik. EU-direktivet har til mål, at man efter en passende overgangsperiode, kun bruger primater til forsøg, som er afkom af dyr, der selv er opdrættet i fangenskab eller stammer fra selvopretholdende kolonier.

I 2017 udførte kommissionen et gennemførlighedsstudie, som konkluderede at det ikke var nødvendigt at forlænge overgangsperioden mod dette mål. Men i 2022 konkluderede en anden gennemførlighedsundersøgelse, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at fastslå om hvorvidt målsætningen med ikke at bruge vildtfangne primater, kan blive nået i fremtiden.

Dyrenes Beskyttelse finder det meget vigtigt, at målsætningen fastholdes og opnås pga. alle problematikkerne omkring brugen af vildtfangne primater til forsøg. I 2022 blev den langhalede makak-abe (*Macaca fascicularis*) erklæret truet på IUCNs rødliste. En af de væsentligste trusler mod artens overlevelse i naturen er netop efterspørgslen efter aber til brug i forskning.

Vedr. § 23:

Dyrenes Beskyttelse støtter op om, at princippet om forfinelse (i.e. 'refinement') i relation til opstaldning og pasning af forsøgsdyr fastsættes eksplicit. Så centralt et begreb burde have været indarbejdet i teksten alle relevante steder fra begyndelsen. Det bør dog uddybes og detail-beskrives, hvad der indeholdes i begreberne "opstaldning" og "pasning", f.eks. i relation til om enhver form for menneskelig kontakt med samt træning og håndtering af dyrene er omfattet.

Vedr. § 52, stk. 2:

Det foreslås at fjerne Dyreforsøgstilsynets mulighed for at give påbud om, at der skal udarbejdes en instruks om intern og ekstern veterinær kontrol i en institution eller virksomhed, og at instruksen skal forelægges tilsynet til godkendelse.

Dyrenes Beskyttelse kan ikke støtte op om denne tilsyneladende svækkelse af lovgivningen: der bør fortsat foretages en vurdering af den veterinære kontrol, ligesom der skal kunne gives påbud om tiltag i nødvendigt omfang.

Vedr. § 65:

Det foreslås at fastsætte krav til Rådet for Dyreforsøgs vurdering af ansøgninger om tilladelse til dyreforsøg og til, hvilken ekspertise Rådet for Dyreforsøg skal råde over.

Dyrenes Beskyttelse er tilhænger af en gennemskuelig og detaljeret oversigt over vurderingen, og dennes fokus på at afdække bl.a. de forventede konsekvenser for dyrene, den forventede brug af resultaterne samt en afvejning af disse aspekter.

Dyrenes Beskyttelse noterer sig det positive ved, at Rådet for Dyreforsøg kan påpege, at et forsøg ikke udføres på den mest muligt humane måde og anwise, hvad dette i givet fald vil kræve jf. stk. 1, pkt. 3.

DYRENES BESKYTTELSE

Dyrenes Beskyttelse støtter generelt en skærpelse af kravene til brug af humane metoder.

For så vidt angår den ekspertise, som Rådet for Dyreforsøg foreslås at skulle råde over ved evaluering af en ansøgning om tilladelse til dyreforsøg, fremgår det ikke, om denne ekspertise alene skal findes blandt Rådet for Dyreforsøgs medlemmer. Dyrenes Beskyttelse anbefaler, at det sikres, at Rådet for Dyreforsøg har mulighed for at konsultere eksterne parter for at sikre det bedst mulige faglige grundlag.

Vedr. § 66:

Det foreslås at ændringer til en eksisterende forsøgsdyrstilladelse skal godkendes af Dyreforsøgstilsynet, hvis ændringen kan medføre negativ indvirkning på dyrevelfærden eller medfører en højere belastningsgrad. Dyrenes Beskyttelse finder det vigtigt at det specificeres at ændringer, der vil få betydning for dyrene, altid skal vurderes og godkendes af Dyreforsøgstilsynet.

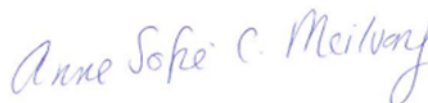
Indstilling

Under hensyntagen til ovennævnte bemærkninger støtter Dyrenes Beskyttelse det fremsatte forslag til ændring af Dyreforsøgsbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Lena Rohn, Fødevarer- og miljøpolitisk chef

Anne Sofie Meilvang, biolog